

Talousvaliokunnan mietintö n:o 17 hallituksen esityksen johdosta laeiksi kunnallisista yleissairaaloista annetun lain 24 ja 32 §:n, tuberkuloosilain 24 §:n ja mielisairaslain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 10 päivänä marraskuuta 1983 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 181.

Asian johdosta ovat olleet kuultavina lainsäädäntöneuvos Raimo Salonen sosiaali- ja terveysministeriöstä, ylilääkäri Kalevi Lauslahti ja toimistopäällikkö Tuomo Tuunainen lääkintöhallituksesta, ylilääkäri Erkki Valtonen Helsingin yliopistollisesta keskussairaalaista, hallintoylilääkäri Antti Apajalahti Helsingin kaupungin edustajana, toiminnanjohtaja Hannu Ahti Vammaisjärjestöjen neuvottelukunnan edustajana ja ylilääkäri Veli-Matti Huittinen Käpylän Kuntoutuskeskuksesta. Käsiteltyään asian valiokunta esittää seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan sairaanhoitolaitoksia koskevaa lainsäädäntöä muutettavaksi siten, että lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyvät eräät toiminnot säilytettäisiin edelleen maksuttomina siitä huolimatta, että ne ovat siirtyneet sosiaalihuollosta terveydenhuollon toimintayksiköiden tehtäväksi.

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä talousvaliokunta pitää lakiehdotuksia pääosin tarpeellisina, minkä vuoksi valiokunta on asettunut lakiehdotusten hyväksymisen kannalle.

Valiokunta ehdottaa kuitenkin kunnallisista yleissairaaloista annetun lain muutosehdotuksen 24 §:n 1 momentista ja 32 §:n 1 momentista sekä mielisairaslain muutosehdotuksen 18 §:n 1 momentista poistettavaksi säännökset, joiden mukaan lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyvien toimintojen maksuttomuudesta voitaisiin säätää asetuksella. Vaikka säännösehdoitusten tarkoituksena ei valiokunnan saaman selvityksen mukaan olekaan ryhtyä perimään maksua nykyisin maksuttomista palveluista tai apuvälineistä, valiokunta ei pidä tarkoituksenmukaisena kirjoittaa säännöksiä sellaisiksi, että maksujen perimisiin asetuksia

myöhemmin muuttamalla annettaisiin valtuutus. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa mainituista pykälistä poistettavaksi asetuksenantovaltuudet. Lisäksi valiokunta ehdottaa säännöksiin vähäisiä kielellisiä tarkistuksia.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan on osittain epäselvää, mitkä toiminnot sisältyvät lääkinnällisen kuntoutuksen käsitteeseen. Tästä puolestaan saattaa aiheutua erilaisia vaikeuksia ja tarpeettomia riitaisuuksia sairaaloissa. Tämän välttämiseksi valiokunta pitää tärkeänä, että lääkinnälliseen kuntoutukseen sisältyvät toimenpiteet määritellään mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja yksiselitteisesti asiaa koskevissa asetuksissa ja että menettelystä kuntoutustoimenpiteistä päätettäessä annetaan selvät ohjeet.

Valiokunta on huolestunut siitä, että vuoden 1984 alusta toteutuva invalidihuollon — lääkinnällinen kuntoutus mukaan lukien — toimeenpanovastuun siirtyminen kunnille saattaa ainakin siirtymävaiheessa merkittävästi vaikeuttaa yksittäisen invalidin mahdollisuuksia saada tarvitsemiin palveluihin. Yksityiset invalidihuoltopalvelujen tuottajat saattavat niinkään joutua taloudellisiin vaikeuksiin toimintayksiköiden käyttöasteen mahdollisesti jäädessä suunniteltua vähäisemmäksi. Valiokunnan mielestä hallituksen tulee tarkoin seurata uudistuksen voimaantulovaihetta ja epäkohtien ilmetessä ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin epäkohtien poistamiseksi.

Edellä olevan perusteella talousvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä toinen lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana, ja

että ensimmäinen ja kolmas lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

1.

Laki

kunnallisista yleissairaaloista annetun lain 24 ja 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kunnallisista yleissairaaloista 29 päivänä lokakuuta 1965 annetun lain 24 §:n 1 momentti, ja 32 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä elokuuta 1983 annetussa laissa (673/83), näin kuuluviksi:

24 §

Tutkimuksesta ja hoidosta keskussairaalassa ja sen poliklinikalla peritään asetuksella vahvistetut, kaikissa keskussairaaloissa yhtenäiset maksut potilaalta tai siltä, joka hänen puolestaan on niiden suorittamisesta vastuussa. Lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvat kuntoutustarvetta ja -mahdollisuutta selvittävä tutkimus ja apuvälinehuolto samoin kuin (*poist.*) sopeutumisvalmennus-, ohjaus- ja näihin rinnastettavat muut toiminnot (*poist.*) ovat potilaalle maksuttomia (*poist.*). Jos lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyvän apuvälineen tarve aiheutuu tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjän tapaturmavakuutuslain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista, peritään potilaalle annetusta apuvälineestä kuitenkin sen hankintakustannukset sekä kustannukset apuvälineen uusimisesta ja huollosta.

sen poliklinikalla peritään asetuksella vahvistetut, kaikissa alue- ja paikallissairaaloissa ja muussa kunnallisessa sairaalassa yhtenäiset maksut potilaalta tai siltä, joka hänen puolestaan on niiden suorittamisesta vastuussa. Lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvat kuntoutustarvetta ja -mahdollisuutta selvittävä tutkimus ja apuvälinehuolto samoin kuin (*poist.*) sopeutumisvalmennus-, ohjaus- ja näihin rinnastettavat muut toiminnot (*poist.*) ovat potilaalle maksuttomia (*poist.*). Jos lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyvän apuvälineen tarve aiheutuu tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjän tapaturmavakuutuslain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista, peritään potilaalle annetusta apuvälineestä kuitenkin sen hankintakustannukset sekä kustannukset apuvälineen uusimisesta ja huollosta.

32 §

Tutkimuksesta ja hoidosta alue- ja paikallissairaalassa sekä muussa kunnallisessa sairaalassa ja

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä.)

3.

Laki

mielisairaslain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 2 päivänä toukokuuta 1952 annetun mielisairaslain 18 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (521/77), näin kuuluvaksi:

18 §

Tarkkailtavaksi tai hoidettavaksi otettu on velvollinen suorittamaan asetuksella säädettävän korvauksen ylläpidostaan mielenterveystoimistossa, kunnallisessa mielisairaanhoidolaitoksessa ja

valtion mielisairaalassa. Lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvat kuntoutustarvetta ja -mahdollisuutta selvittävä tutkimus ja apuvälinehuolto samoin kuin (*poist.*) sopeutumisvalmennus-, ohjaus- ja näihin rinnastettavat muut toiminnot

(*poist.*) ovat potilaalle maksuttomia (*poist.*). Jos lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyvän apuvälineen tarve aiheutuu tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista, peittää potilaalle annetusta apuvälineestä kuitenkin sen hankintakustannukset sekä kustannukset apuvälineen uusimisesta ja huollosta. Jos korvauksen on suorittanut mielisairaana tai mielenterveydenhäiriötä potevan puolesta toinen henkilö tai 17 a §:ssä

mainitun potilaan puolesta asianomaisen laitoksen ylläpitäjä, on näillä oikeus saada korvaus tutkittavaksi tai hoidettavaksi sairaalaan otetulta, jollei maksun suorittaja sitoumuksensa mukaan vastaa lopullisesti maksusta tai jollei maksu erityisten säännösten mukaan ole valtion suoritettava.

— — — — —
Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä.)

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 1983

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Rajantie, varapuheenjohtaja Laurila ja jäsenet Alho, Eklund,

Helle, Ikonen, A. Jokinen, Jouppila, H. Kempainen, Lindroos, Lähdesmäki, Mäkipää, Söderström, Tykkyläinen, Vihriälä ja Wasz-Höckert.

